FAZİLET PARTİSİ
TBMM GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih 23.6.1999
Sayı 115

7/103-499

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSE BAŞKANLIĞINA,

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı sayın Rüştü Kazım YÜCELEN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını talep etmekteyim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.23.06.1999

Prof. Dr. Mehmet BEKAROĞLU

Rize Milletvekili

Bilindiği gibi başta Rize ili olmak üzere Doğu Karadeniz Bölgesinde 200 000 ailenin geçim kaynağı çaydır. Özellikle Rize'liler için çay tek geçim kaynağıdır. Uygulanan yanlış politikalar; bölgenin tek ürüne mahkum edilmesi, ÇAYKUR'un partizanca kullanılması sonucu sürekli zarar etmesi, özel sektörün güçlendirilip denetlenmemesi, çay ithalatına izin verilmesi, Bölgede sanayi ve ticaretin gelişmesi için herhangi bir tedbir alınmaması... bölge insanının baba ocağında geçimini sağlamasını imkansız hale getirmiştir. Bu nedenle son yirmi yılda sadece Rize ilinden 100 000 kişi göç etmiştir.

Bu çerçevede aşağıdaki sorularımın cevaplandırılmasını talep ediyorum.

SORULAR:

1) 1999 yılı yaş çay alım kampanyası açılmış ve neredeyse ikinci sürgün alımları başlamak üzeredir. Hükümet yaş çay alım fiyatını 118 bin lira olarak açıklamıştır. Ancak Rize Ziraat Odası 1 kg yaş çayın maliyetinin 204 bin lira olduğunu bildirmektedir. Programında dar gelirliyi ezdirmeyeceğini söyleyen Hükümetiniz bu haksızlığı ortadan kaldırmak için ne yapmayı düşünüyor; yaş çay için bir ek zam gündemde mi?

7/103-499

2) Bölge insanının tek gelir kaynağı çaydır. Henüz 1999 yılı çayı birinci sürgün paraları ödenmediğinden insanlar köylerden şehre inemiyorlar. Dolayısıyla esnaf kan ağlıyor. 1999 yılı yaş çay alım paraları ne zaman ödenecek; bir ödeme planının açıklanması düşünülüyor mu?
3) 1998 yılında değişik yollarla (ithalat, sınır ticareti, yolcu beraberinde zati eşya, kaçakçılık) ülkeye 70 bin ton civarında kuru çay girdiği ve bu durumun çay sektörüne büyük darbe vurduğu bilinmektedir. Ucuz ithal çay dolayısıyla önemli bir çay stoku ile sezona girilmiştir. ÇAYKUR ve özel sektörün depolarında ne kadar kuru çay stoku var? Yabancı çayın gelmesinin önlenmesi için hangi tedbirler alınmıştır?
4) Partizanca uygulamalara alet olan ÇAYKUR'un açıkları Devlet tarafından kapatılmaktadır. Ancak çay üretiminin % 30'unu yapan özel sektör kuru çaya zam yapılmaması dolayısıyla zor durumda kalmıştır. Rize Ticaret Odası 1999 yılı için, %40'ı derhal olmak üzere, kuru çaya % 70 oranında zam yapılmasını istemiştir. Buna rağmen kuru çaya ancak % 17 civarında zam yapılmıştır. Bu açık Hükümet tarafından mı giderilecek, Hükümet özel sektörün açığını da gidermek için bir yöntem geliştirecek mi?
5) Basında "Kanser Tarlaları" başlığı ile Doğu Karadeniz çayının radyasyonlu olduğuna dair yayınlar yapıldı. (Milliyet 10-11 Mayıs 1999) Bu haber doğru mu? Doğru değil ise Hükümetiniz herhangi bir işlem yaptı mı? Bu haber yalanlandı mı? Rize çayını baltalamak ve ithal çaya kapı açmayı amaçladığına inandığımız bu tür yayınların önlenmesi için hangi tedbirler düşünülüyor?